

Versió en llengua catalana

VII HISPOME
Seminari Internacional
Història i Poètiques de la Memòria
**De la postmemòria a la memòria multidireccional : espais
d'identitats i processos de patrimonialització**

Directores: María Isabel Corbí Sáez i Isabel Marcillas Piquer

En edicions anteriors d'aquest seminari, impulsat des del grup de professors i professores que apleguen els seus interessos sota l'epígraf HISPOME (Història i Poètiques de la Memòria), ens hem aproximat a diverses qüestions referides a la recuperació de la nostra memòria democràtica. Ho hem fet des de diversitat de disciplines, atenent els paràmetres de transversalitat que conformen la dinàmica del nostre grup de treball.

En aquest sentit, hem abordat tant les nocions de memòria històrica / democràtica com la de postmemòria, des de la literatura, la història, arts visuals, els testimoniatges orals, l'educació o el punt de vista i el paper particular de les dones en tot aquest procés. Resultat del treball desplegat i dels sis seminaris HISPOME anteriors són, per exemple, els volums *Història i Poètiques de la Memòria: La violència política en la representació del franquisme* (2016), *Silenci, oblit i preservació de la memòria democràtica* (2018), *Les femmes et la guerre. Mémoire démocratique et droits humains/Dona i guerra. Memòria democràtica i drets humans* (2020). Així mateix, el grup ha participat activament en el volum *Miradas del sur. Patrimonialización de la memoria colectiva* (2021), temàtica que reprenem com a un dels eixos vertebradors d'aquestes jornades.

Tot i que l'estudi de la dimensió social de la memòria i, per tant, la transmissió d'aquesta de generació en generació, sempre ha estat present en les trobades de l'HISPOME, en aquesta ocasió, pretenem fer

una passa més enllà i estudiar la memòria des d'una perspectiva cultural capaç d'emmagatzemar, consolidar i difondre les experiències dels diversos col·lectius que integren la societat a partir del concepte *memòries multidireccionals*, recentment articulats i definit per Michael Rothberg en el context dels estudis memorialistes.

Des d'aquest punt de vista, i partint de l'anàlisi de l'efecte que va produir, com a motor per a repensar la Història, tant la memòria de l'Holocaust com la d'altres esdeveniments traumàtics esdevinguts en la història occidental, la memòria multidireccional advoca per la cohabitació de memòries dels diversos col·lectius socials, sense preeminències. La memòria esdevé, d'aquesta manera, una eina d'anàlisi que ajuda a investigar i a comprendre experiències i representacions del passat de comunitats que, a priori, pareixien allunyades entre si.

Les memòries multidireccionals estan sotmeses a processos relacionals dinàmics que permeten el qüestionament de les representacions i dels relats oficials del passat i també amplien les possibilitats de convivència en les societats marcades per la hibriditat cultural.

Ateses les premises esmentades, aquesta convocatòria del VII HISPOME, De la postmemòria a la memòria multidireccional: diàlegs interculturals i processos de patrimonialització, es proposa treballar i investigar al voltant de quatre eixos fonamentals:

a) La patrimonialització de les memòries col·lectives / multidireccionals. Partint del sentiment de pertinença a un grup social o comunitat derivat del fet de compartir valors culturals (orígens, costums, tradicions, passats traumàtics...), en aquest bloc s'analitzaran els processos patrimonialitzadors de la memòria des d'un punt de vista teòric i pràctic: processos històrics de legitimació, reapropiació i resignificació cultural a partir no només de la cultura institucional i canònica, sinó també pel que fa a les pràctiques quotidianes de grups i comunitats migrants i minories ètniques. També s'hi tractarà el tema del patrimoni, material i immaterial, com a instrument de transmissió de la memòria.

b) Diàlegs interculturals derivats dels processos de migració. En aquest bloc s'atendrà preferentment la literatura que aborde l'experiència de subjectes sotmesos a desplaçaments de caràcter forçós o voluntari que impliquen una vivència traumàtica: exiliats, refugiats, migrants...

c) Escola, educació i diàleg intercultural. S'hi abordarà el tema de l'educació com a pedra angular i motor de convivència de tota societat multicultural. S'hi tractarà el tema de la transmissió

intergeneracional de la memòria en els centres educatius, com a instrument de construcció identitària de les noves generacions.

d) L'experiència particular de les dones en els processos de desterritorialització forçada: alteritat, integració / assimilació i construcció de discursos memorials bastits a partir de l'experiència de gènere.

Les propostes de comunicació (màx. 300 paraules) han d'enviar-se a isabel.marcillas@ua.es i a maribel.corbi@ua.es juntament amb un text bio-bibliogràfic abans del 30 de març de 2022. Les exposicions hauran de tindre una durada màxima de vint minuts. Com en ocasions anteriors, es preveu la publicació d'una selecció dels articles presentats, prèvia avaluació anònima per parells.

El seminari tindrà lloc els dies 12 i 13 de maig de 2022 en el campus universitari de la Universitat d'Alacant. Les llengües de treball acceptades seran: català, castellà, francès i anglès.

Organitzen els següents grups d'investigació de la Universitat d'Alacant: HISPOME (Història i Poètiques de la Memòria), ICLLIT (Interculturalidad: retos de las lenguas y de las literaturas en un mundo interconectado), MIF (Memòria, Identitat i Ficcions), EC (Espanya Contemporània).

Institucions i departaments que col·laboren: Departament de Filologies Integrades, Departament de Filologia Catalana, Departament d'Humanitats Contemporànies, Facultat de Filosofia i Lletres, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV), Institut d'Estudis de Gènere.

Important:

a. El comitè organitzador comunicarà l'acceptació de les comunicacions com a molt tard el 7 d'abril de 2022 i presentarà el programa provisional abans del 15 d'abril de 2022.

b. Els participants assumiran les despeses de viatge i hostatge així com les dels àpats. El comitè organitzador del seminari internacional podrà oferir un dels àpats en aquest cas.

c. Se suggeriran hotels i residències properes a la universitat amb tarifes reduïdes.

Versión en castellano

VII HISPOME

Seminario Internacional

Historia y Poéticas de la Memoria

De la posmemoria a la memoria multidireccional: espacios de identidades y procesos de patrimonialización

Directoras: María Isabel Corbí Sáez e Isabel Marcillas Piquer

En ediciones anteriores de este seminario, impulsado desde el grupo de investigadores e investigadoras que aúnan sus intereses bajo el epígrafe HISPOME (Historia y Poéticas de la Memoria), nos hemos aproximado a diversas cuestiones referidas a la recuperación de nuestra memoria democrática. Lo hemos hecho desde diversidad de disciplinas, atendiendo a los parámetros de transversalidad que conforman la dinámica de nuestro grupo de trabajo.

En este sentido, hemos abordado tanto las nociones de memoria histórica / democrática como la de posmemoria, desde la literatura, la historia, las artes visuales, los testimonios orales, la educación o el punto de vista y el papel particular de las mujeres en todo este proceso. Resultado del trabajo desplegado y de los seis seminarios HISPOME anteriores, son, por ejemplo, los volúmenes *Història i Poètiques de la Memòria: La violència política en la representació del franquisme* (2016), *Silenci, oblit i preservació de la memòria democràtica* (2018), *Les femmes et la guerre. Mémoire démocratique et droits humains / Dona i guerra. Memòria democràtica i drets humans* (2020). Asimismo, el grupo ha participado activamente en el volumen *Miradas del sur. Patrimonialización de la memoria colectiva* (2021), temática que retomamos como uno de los ejes vertebradores de estas jornadas.

Aunque el estudio de la dimensión social de la memoria y, por tanto, la transmisión de esta de generación en generación, siempre ha estado presente en los encuentros del HISPOME, en esta ocasión pretendemos dar un paso más allá y estudiar la memoria desde una perspectiva cultural capaz de recoger, consolidar y difundir las experiencias de los diversos colectivos que integran la sociedad a partir

del concepto de memorias multidireccionales, recientemente articulado y definido por Michael Rothberg en el marco de los estudios memoriales.

Desde este punto de vista, y partiendo del análisis del efecto que produjeron, como motor para repensar la Historia, tanto la memoria del Holocausto como la de otros acontecimientos traumáticos que han tenido lugar en la historia occidental, la memoria multidireccional defiende la cohabitación de memorias de los diversos colectivos sociales, sin preeminencias. La memoria se convierte, de esta manera, en un instrumento de análisis que ayuda a investigar y a comprender experiencias y representaciones del pasado de comunidades que, a priori, parecían alejadas entre sí. Asimismo, cabe destacar que las memorias multidireccionales están sometidas a procesos relacionales dinámicos que permiten el cuestionamiento de las representaciones y de los relatos oficiales del pasado y también amplían las posibilidades de convivencia en las sociedades marcadas por la hibridación cultural.

Teniendo en cuenta las premisas mencionadas, esta convocatoria del VII HISPOME, De la posmemoria a la memoria multidireccional: espacios de identidad y procesos de patrimonialización, se propone trabajar e investigar sobre cuatro ejes fundamentales:

- a) La patrimonialización de las memorias colectivas / multidireccionales. Partiendo del sentimiento de pertenencia a un grupo social o comunidad derivado del hecho de compartir valores culturales (orígenes, costumbres, tradiciones, pasados traumáticos...), en este bloque se analizarán los procesos patrimonializadores de la memoria desde un punto de vista teórico y práctico: procesos históricos de legitimación, reapropiación y resignificación cultural a partir no solo de la cultura institucional y canónica, sino también por lo que se refieren a las prácticas cotidianas de grupos y comunidades migrantes y minorías étnicas. También se tratará el tema de patrimonio material e inmaterial, como instrumento de transmisión de la memoria.
- b) Diálogos interculturales derivados de los procesos de migración. En este bloque se atenderá preferentemente la literatura que aborde la experiencia de sujetos sometidos a desplazamientos de carácter forzoso o voluntario que impliquen una vivencia traumática: exiliados, refugiados, migrantes...
- c) Escuela, educación y diálogo intercultural. Se abordará la educación como piedra angular y motor de convivencia de toda sociedad multicultural. Se tratará el tema de la transmisión intergeneracional de la memoria en los centros educativos, como instrumento de construcción identitaria de nuevas generaciones.
- d) La experiencia particular de las mujeres en los procesos de desterritorialización forzada: alteridad, integración / asimilación y

construcción de los discursos memoriales basados en la experiencia de género.

Las propuestas de comunicación (máx. 300 palabras) deben enviarse a isabel.marcillas@ua.es y a maribel.corbi@ua.es juntamente con un texto bio-bliográfico antes del 30 de marzo de 2022. Las exposiciones deberán tener una duración máxima de veinte minutos. Como en ocasiones anteriores, se prevé la publicación de una selección de los artículos presentados, previa evaluación anónima por pares.

El seminario tendrá lugar los días 12 y 13 de mayo de 2022 en el campus universitario de la Universidad de Alicante. Las lenguas de trabajo aceptadas serán: catalán, castellano, francés e inglés.

Organizan los siguientes grupos de investigación de la Universidad de Alicante: HISPOME (Història i Poètiques de la Memòria) ICLLIT (Interculturalidad: retos de las lenguas y de las literaturas en un mundo interconectado), MIF (Memòria, Identitat i Ficcions), EC (Espanya Contemporània).

Colaboran: Departamento de Filologías Integradas, Departament de Filologia Catalana, Departament d'Humanitats Contemporànies, Facultat de Filosofia i Lletres, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV), Institut d'Estudis de Gènere.

Importante:

- a. El comité organizador comunicará la aceptación de las comunicaciones a más tardar el 7 de abril de 2022 y presentará el programa provisional antes del 15 de abril de 2022.
- b. Los/as participantes asumirán los gastos de viaje y hospedaje, así como los de las comidas. El comité organizador del seminario internacional podrá proporcionar una de las comidas.
- c. Se sugerirán hoteles y residencias con tarifas reducidas cerca de la universidad.

Version en langue française

VII HISPOME
Séminaire International
Histoire et Poétiques de la Mémoire

**De la postmémoire à la mémoire multidirectionnelle : espaces
d'identités et processus de patrimonialisation**

Directrices: María Isabel Corbí Sáez et Isabel Marcillas Piquer

Dans les éditions précédentes de ce séminaire international, promues par le groupe de professeurs.es et chercheurs.es réunis.es sous l'intitulé HISPOME (Histoire et Poétique de la Mémoire), nous avons abordé plusieurs questions liées à la récupération de notre mémoire démocratique, en tenant compte des paramètres de transversalité et d'interdisciplinarité qui définissent la dynamique de notre groupe de travail.

En ce sens, nous avons abordé à la fois les notions de mémoire historique/démocratique et de post-mémoire, à partir de la littérature, de l'histoire, des arts visuels, des témoignages oraux, de l'éducation, ou encore du point de vue et du rôle particulier des femmes dans tous ces processus. Les résultats atteints dans le cadre des six précédents séminaires HISPOME sont, par exemple, les volumes, *Història i Poètiques de la Memòria: La violència política en la representació del franquisme* (2016), *Silenci, oblit i preservació de la memòria democràtica* (2018), *Les femmes et la guerre. Mémoire démocratique et droits humains / Dona i guerra. Mémoire démocratique et droits de l'homme* (2020). Le groupe a également participé activement au volume *Miradas del sur. La patrimonialización de la memoria colectiva* (2021), un thème que nous reprenons comme l'un des piliers de ces journées.

Bien que l'étude de la dimension sociale de la mémoire et, par conséquent, sa transmission de génération en génération, ait toujours été présente dans les rencontres HISPOME, à cette occasion, nous entendons aller plus loin et étudier la mémoire dans une perspective culturelle, capable de stocker, de consolider et de diffuser les

expériences des différents groupes qui composent la société sur la base du concept de mémoires multidirectionnelles, récemment articulé et défini par Michael Rothberg dans le cadre des études mémorielles.

De ce point de vue, et partant de l'analyse de l'effet qu'elle a produit, en tant que moteur pour repenser l'histoire, à la fois la mémoire de la Shoah et celle d'autres événements traumatisants de l'histoire occidentale, la mémoire multidirectionnelle prône la cohabitation et dialogue sans prééminence des mémoires de divers groupes sociaux. La mémoire devient ainsi un outil d'analyse qui permet d'interroger et de comprendre des expériences et des représentations du passé de communautés qui, a priori, semblaient éloignées les unes des autres.

Les mémoires multidirectionnelles sont soumises à des processus relationnels dynamiques qui permettent de questionner les représentations et les récits officiels du passé et élargissent également les possibilités de coexistence dans des sociétés marquées par l'hybridité culturelle.

Compte tenu des prémisses évoquées ci-dessus, cet appel au VII séminaire international HISPOME, "De la postmémoire à la mémoire multidirectionnelle : espaces d'identités et processus de patrimonialisation" se propose de regrouper les travaux de recherche et de susciter les débats autour de trois axes fondamentaux

a) La patrimonialisation des mémoires collectives / multidirectionnelles. Basé sur le sentiment d'appartenance à un groupe social ou à une communauté dérivé du fait de partager des valeurs culturelles (origines, coutumes, traditions, passés traumatiques...), dans ce bloc, les processus de patrimonialisation de la mémoire seront analysés à partir d'un point vue théorique et pratique : processus historiques de légitimation culturelle, de réappropriation et de resignification fondés non seulement sur la culture institutionnelle et canonique, mais aussi sur les pratiques quotidiennes des groupes et communautés de migrants et des minorités ethniques. Il abordera également la question du patrimoine, matériel et immatériel, comme instrument de transmission de la mémoire.

b) Dialogues interculturels issus des processus migratoires. Cette section se concentrera sur la littérature qui aborde le vécu de sujets soumis à des déplacements forcés ou volontaires impliquant une expérience traumatisante : exilés, réfugiés, migrants...

c) École, éducation et dialogue interculturel. Il abordera la question de l'éducation en tant que pierre angulaire et moteur de la coexistence de toute société multiculturelle. Il abordera la question de la transmission intergénérationnelle de la mémoire à l'école, comme instrument de construction identitaire des nouvelles générations.

d) L'expérience particulière des femmes dans les processus de déterritorialisation forcée : altérité, intégration/assimilation et construction des discours mémoriels à partir de l'expérience du genre.

Les propositions de communication (max. 300 mots) doivent être envoyées à isabel.marcillas@ua.es et à maribel.corbi@ua.es accompagnées d'un texte bio-bibliographique avant le 30 mars 2022. Les communications devront avoir une durée maximale de vingt minutes. Comme lors des éditions précédentes, la publication d'un volume collectif est envisagée, à partir d'un choix d'articles présentés, après évaluation en double aveugle.

Le séminaire international VII HISPOME aura lieu les 12 et 13 mai 2022 à l'Université d'Alicante. Les langues de travail seront: le catalan, l'espagnol, le français et l'anglais.

Les groupes de recherche organisateurs de l'Université d'Alicante sont : HISPOME (Histoire et Poétique de la Mémoire), ICLLIT (Interculturalidad: retos de las lenguas y de las literaturas en un mundo interconectado), MIF (Mémoire, Identité et Fiction), CE (Espagne contemporaine)

Institutions et Départements collaborateurs: Département de Philologies Intégrées, Département de Philologie catalane, Département d'Humanités Contemporaines, Faculté de Philosophie et Lettres, Institut Interuniversitaire de Philologie valencienne (IIFV), Institut d'Études sur le Genre.

Important:

- a. le comité d'organisation communiquera l'acceptation des communications au plus tard le 7 avril 2022 et remettra le programme provisoire pour le 15 avril 2022.
- b. les participants.es assumeront les frais de voyage et de séjour ainsi que ceux des repas. Le comité d'organisation du séminaire international pourra assumer en l'occurrence un des repas.
- c. Des hôtels et des résidences à forfaits réduits proches à l'université seront suggérés.

English version

VII HISPOME
International seminar
History and Poetics of memory

**From Postmemory to Multidirectional memory: spaces of identities
and patrimonialization processes**

Directors: María Isabel Corbí Sáez et Isabel Marcillas Piquer

In previous editions of this seminar, promoted by the group of professors and researchers, whose interests gather under the title HISPOME (History and Poetics of Memory), we have analyzed several questions related to the recovery of our democratic memory, taking into account the transversality and interdisciplinarity parameters which define the dynamics of our group.

In this sense, we have approached both the notions of historical/democratic memory and of post-memory, from literature, history, visual arts, oral testimonies, education, moreover from the point of view and the particular role of women in all these processes. The results achieved in the frame of the six previous HISPOME international seminars are, for instance, *Història i Poètiques de la Memòria: La violència política en la representació del franquisme* (2016), *Silenci, oblit i preservació de la memòria democràtica* (2018), *Les femmes et la guerre. Mémoire démocratique et droits humains / Dona i guerra. Mémoire démocratique et droits de l'homme* (2020). The group has also actively participated in the volume *Miradas del sur. Patrimonialización de la memoria colectiva* (2021), a theme that we take up as one of the backbone of these days.

Although the study of the social dimension of memory and, consequently, its transmission from generation to generation, has always been present in the HISPOME meetings, on this occasion, we intend to go further and study memory from a cultural perspective. capable of storing, consolidating and disseminating the experiences of the different

groups that make up society on the basis of the concept of multidirectional memories, recently articulated and defined by Michael Rothberg in the frame of memory studies.

From this point of view, and starting from the analysis of the effect it has produced, as a motor to rethink history, the memory of the Shoah as well as that of other traumatic events of the Western history, multidirectional memory invokes the cohabitation and dialogue without preeminence of the memories of various social groups. Memory thus becomes an analytical tool that makes possible questioning and understanding experiences and representations of the past of communities which, a priori, seemed distant from each other.

Multidirectional memories are subject to dynamic relational processes that question official representations and narratives of the past and also broaden the possibilities of coexistence in societies marked by cultural hybridity.

Taking into account the premises mentioned above, this call for the VII international seminar HISPOME, "From postmemory to multidirectional memory: spaces of identities and patrimonialization processes" aims at gathering the research works and debates towards three fundamental axes:

- a). The patrimonialization of collective / multidirectional memories. Based on the feeling of belonging to a social group or to a community derived from sharing cultural values (origins, customs, traditions, traumatic past ...), in this panel, the processes of patrimonialization of memory will be analyzed from a theoretical and practical point of view: historical processes of cultural legitimation, reappropriation and resignification based not only on institutional and canonical culture, but also on the daily practices of groups and communities of migrants and ethnic minorities. It will also address the issue of heritage, tangible and intangible, as an instrument for transmitting memory.
- b). Intercultural dialogues resulting from migratory processes. This section will focus on the literature deals with the experiences of people subjected to forced or voluntary displacement involving a traumatic experience: exiles, refugees, migrants, etc.
- c). School, education and intercultural dialogue. It will tackle the issue of education as a cornerstone and engine of the coexistence of any multicultural society, and the issue of the intergenerational transmission of memory at school, as an instrument for constructing the identity of new generations.
- d). The particular experience of women in the process of forced deterritorialization: otherness, integration/assimilation and construction of memorial discourses from the experience of gender.

Communication proposals (max. 300 words) must be sent to isabel.marcillas@ua.es and to maribel.corbi@ua.es accompanied by a bio-bibliographic text before March 30th, 2022. The communications should not last more than twenty minutes. As in previous editions, a publication of a collective volume is planned, composed of a selection of presented articles, after a blind peer reviewed process.

The international seminar VII HISPOME will take place on May, 12th and 13 th, 2022 at the University of Alicante. The working languages will be: Catalan, Spanish, French and English.

The organizing research groups of the University of Alicante: HISPOME (History and Poetics of Memory), ICLLIT (Interculturalidad: retos de las lenguas y de las literaturas en un mundo interconectado), MIF (Memory, Identity and Fiction), CE (contemporary Spain).

Institutions and collaborating Départements: Departamento de Filologías Integradas, Departamento de Filología catalana, Departamento de Humanidades contemporáneas, Facultad de Filosofía y Letras, Instituto interuniversitario de Filología valenciana (IIFV), Instituto de estudios de Género.

Important:

- a. the organizing committee will communicate the acceptance of the communications no later than April 7th, 2022 and submit the provisional program by April 15th, 2022.
- b. the participants will assume the travel and hotel expenses as well as those of the meals. Nevertheless, the organizing committee of the VII HISPOME international seminar might provide one of the meals.
- c. Low cost hotels and residences near the university will be suggested.